

1. De rechter onttrekt zich aan zijn verantwoordelijkheid

Als we Mattheüs 27 lezen, zijn we getuige van het grootste onrecht óóit in de hele wereldgeschiedenis. Wat hier gebeurt tart elke beschrijving. Want in de hele wereldgeschiedenis is er maar één Mens geweest, die werkelijk rechtvaardig was, in alles, werkelijk in álles. Nooit heeft Hij ook maar één fout gemaakt, nooit heeft Hij ook meer één gebod overtreden, nooit heeft Hij ook maar één zonde begaan. Nooit! Het is niet voor niets dat de vrouw van Pilatus een droom krijgt waarin ze het verschrikkelijk moeilijk krijgt. Ze 'lijdt' in die droom en daarom stuurt ze haar man een boodschap (vers 19): 'Laat je toch niet in met deze Rechtvaardige, want ik heb vandaag in een droom veel om Hem geleden.' Zij wéét het: Hij is rechtvaardig. En Pilatus zelf weet het zelf ook: hij vindt geen enkele schuld in Jezus.

En toch... toch veroordeelt Hij Jezus tot de dood. En zelfs dát is

nog niet genoeg. Eerst wordt Jezus ook nog gemarteld, afgrijselijk gemarteld. Hij wordt geselsd met een gesel waaraan ijzeren haakjes zitten. En dan wordt deze Rechtvaardige geëxecuteerd, aan een kruis gehangen, want daar duurt het heel lang, het stervensproces. De rechter verklaart de verdachte onschuldig en veroordeelt Hem vervolgens tot marteling en dood. Waarom? Uit angst voor oproer. Uit angst voor zijn eigen hachje. Maar deze rechter weet héél goed waar hij mee bezig is. Hij beseft dat er onschuldig bloed kleeft aan zijn handen. Daarom laat hij een schaal water komen, en voor het oog van de massa wast hij zijn handen schoon. Hij zegt in vers 24: 'Ik ben onschuldig aan het bloed van deze Rechtvaardige. U moet maar zien.' Dat is wel een héél brutale leugen. Een rechter die iemand veroordeelt tot de dood, en zegt: 'Ik heb er niets mee te maken.'

Vandaag zijn drie kinderen gedoopt. Drie kinderen regen water over zich heen. Water met een heel diepe betekenis. Water staat voor reiniging. Dat je als mens schoongewassen wordt. Dat je een totaal nieuw begin mag maken. Maar Pilatus misbruikt het water, en de betekenis van het water, op een hondsbrutale manier. Als jij schuldig staat, dan kun je hónderd keer je handen wassen, maar je bent nog steeds schuldig. Pilatus blééf verantwoordelijk, zoals we dat terecht belijden in de Apostolische geloofsbelijdenis, over Jezus: 'die geleden heeft, onder Pontius Pilatus is gekruisigd'.

2. De menigte neemt de verantwoordelijkheid op zich

'Ik heb hier niets mee te maken,' zegt Pilatus. 'Ik ben onschuldig aan het bloed van deze Rechtvaardige. U moet maar zien.' En dan staat er in vers 25: 'En heel het volk antwoordde en zei: Laat Zijn bloed maar komen over ons en over onze kinderen!' Wat de menigte daarmee bedoelt is heel duidelijk. De mensen roepen: 'Wij nemen de volle verantwoordelijkheid! Wij zijn verantwoordelijk voor het vergieten van Zijn bloed! Want het móét gebeuren. Dit is de goede weg! Hij moet dood!' Blijkbaar zijn deze mensen zó ver heen, of zó gehersenspoeld, dat ze dat ook echt hebben geloofd: 'Dit is goed. Deze Man moet dood! Hij is gevaarlijk. Hij heeft God gelasterd.'

In de loop van de geschiedenis heeft deze tekst een afschuwelijke uitwerking gekregen. 'Zie je wel?' zeiden veel christenen. 'De Joden, zij hebben Jezus vermoord! Zij zijn verantwoordelijk! Zij dragen de schuld!' En zo zijn er, de eeuwen door, miljoenen Joden vervolgd en vermoord, en steeds weer met dit verwijt: 'Jullie zijn Godsmoordenaars, jullie hebben God de Zoon vermoord!' Er zijn talloze synagogen in brand gestoken, oneindig veel Joods bloed is

er gevloeid, eeuwenlang, met als absolute dieptepunt de holocaust.

Inderdaad, déze groep mensen, op dat plein in het paleis van Pilatus, nam de schuld op zich voor de moord op Jezus. Dat klopt. Maar kun je daarom zeggen: 'Het Joodse volk is verantwoordelijk?' Ten eerste blééf Pilatus de rechter! *Hij* was verantwoordelijk, en niemand anders! En dan een tweede vraag: is het terecht om vanwege déze groep mensen álle Joden in álle eeuwen daarna de schuld te geven van de moord op Jezus? Je voelt wel: dat is bizar!

3. Maar in Gods hand wordt de vloek een zegen

Maar wat nog véél belangrijker is, dat is het volgende. Deze tekst gaat over het bloed van Jezus. Wat ál die christenen, die Joden vervolgden, die Joden martelden, die Joden vermoordden – wat ál die christenen over het hoofd hebben gezien, is de diepere

betekenis van deze tekst, van deze uitroep. Want het bloed van Jezus, wat is dat voor bloed? Is dat wraakzuchtig bloed? Sinds wanneer is het bloed van Jezus wraakzuchtig bloed?

Wat deze mensen hier roepen – inderdaad: uit haat tegen Jezus – is ten diepste een gebed! Een gebed om het állermooiste dat er is: dat het bloed van Jezus komt over jou en over je kinderen. Want het bloed van Jezus is het bloed van het Lam van God, dat de zonden van de wereld wegdraagt. Het bloed van Jezus is geen wraakzuchtig bloed, maar verzoenend bloed, het is reinigend bloed.

In Exodus 24 wordt verteld over het verbond tussen de HERE en Zijn volk Israël, dan wordt beschreven hoe dat verbond wordt gesloten. Mozes neemt het bloed van de offerdieren, en de helft daarvan sprenkelt hij op het altaar. Dat is als het ware Góds kant. De andere helft sprenkelt hij over het volk. Zo wordt er een bloedband gesmeed. En dan zegt Mozes: 'Zie, dit is het bloed van het verbond dat de HERE met u gesloten heeft op grond van al die woorden (de woorden van de wet).' En de Here Jezus haalt die woorden aan bij de instelling van het Avondmaal. Als Hij de beker met wijn

oppakt zegt Hij: 'Drink allen daaruit, want dit is Mijn bloed, het bloed van het nieuwe verbond, dat voor velen vergoten wordt tot vergeving van zonden.'

Als die mensen daar op dat plein staan te schreeuwen: 'Laat Zijn bloed maar komen over ons en over onze kinderen', dan weten ze niet wat ze zeggen. Ze bedoelen Jezus de dood in te drijven, ze zijn uit op Zijn ondergang, maar zonder het te beseffen bidden ze om hun eigen verlossing. Want als het bloed van Jezus over je komt, dan ben je verbonden met God, zoals dat ook bij die eerste verbondssluiting duidelijk werd, toen Mozes dat bloed sprenkelde over de mensen.

God keert het om! Deze uitspraak heeft een diepere laag, die totaal iets anders betekent. Deze woorden worden van een vloek tot een zegen.

4. Rondom het kruis draait God alles om

Misschien denk je wel: 'Is dat nou niet ver gezocht? Als dat nou niet zo bedoeld is, kun je er dan tóch zo'n diepere laag in horen, zo'n gebed om zegen?' Er zijn uitleggers die dat inderdaad radicaal afwijzen, die zeggen: 'Zo is dat niet bedoeld, dus dat mag je er ook niet in horen.' Maar het unieke van God, dat is nu júíst dat Hij stééds de dingen omdraait. We hoorden het aan het begin van de dienst, uit de geschiedenis van Jozef. Jozef werd door zijn broers verkocht als slaaf, ze wilde van hem af, want ze hadden

Het Lam van God, dat Zijn bloed gaf en stierf, is toch de Overwinnaar!

een diepe haat tegen hun broertje. Maar juist Jozef wordt uiteindelijk hun redder! En wat zegt hij dan? Genesis 50: 20: 'Jullie weliswaar, jullie hebben kwaad tegen mij bedacht, maar God heeft dat ten goede gedacht, om te doen zoals het op deze dag is: een groot volk in leven te houden.'

God draait het om, Hij draait het genadig om. En zéker rondom het kruis van Jezus wordt álles anders dan je denkt. De hogepriester Kajafas zegt tegen de andere priesters: 'Beseffen jullie niet dat het nuttig voor ons is dat één Mens sterft voor het volk, en dat zo niet heel het volk verloren gaat?' En dan zegt de evangelist Johannes er meteen bij, in Johannes 11: 52: 'Dit zei hij echter niet uit zichzelf, maar als hogepriester van dat jaar profeteerde hij dat Jezus sterven zou voor het volk, en niet alleen voor het volk, maar ook om de kinderen van God, overall verspreid, bijeen te brengen.'

Rondom het kruis gebeuren er dingen waarvan de mensen zelf niet beseffen wat ze doen. We hebben gelezen in Mattheüs 27 dat Jezus een scharlakenrode mantel omgehangen krijgt. Het is een spotmantel, de soldaten van Pilatus gieren het uit: 'Gegroet, Koning der Joden!' Maar ze beseffen niet dat die scharlakenrode mantel een diepe betekenis heeft. Want er staat in Jesaja 1: 'Al waren uw zonden zo rood als scharlaken, ze zullen wit worden als sneeuw; al waren ze rood als karmozijn, ze zullen worden als witte wol.' God Zélf laat het zien, door die scharlakenrode mantel: daar staat Zijn Zoon, en Hij draagt de zonden van de mensheid. Jezus krijgt ook een doornenkroon op Zijn hoofd. Maar níemand van die soldaten beseft dat ook in die doornenkroon een profetie ligt. Want dorens worden in Genesis 3 genoemd als symbool van de vloek die op deze aarde rust, de vloek om de zonden van de mensen. Als Adam en Eva gezondigd hebben, zegt God in Genesis 3: 'De aardbodem is omwille van u vervloekt; met zwoegen zult u daarvan eten, al de dagen van uw leven; dorens en distels zal hij voor u laten opkomen en u zult het gewas van het veld eten.' Daar staat Jezus: met de dorens op Zijn hoofd, Hij draagt de vloek vanwege ónze zonden. Die soldaten weten van niets, maar God Zélf geeft een diepe betekenis aan hun daad. En dan nog iets: Jezus krijgt een rietstengel in Zijn hand gedrukt. Zogenaamd een koningsstaf, een scepter. Maar het is natuurlijk je reinste spotternij. En toch, als Jezus daar staat, met het riet in Zijn hand, dan laat Hij op dat moment zien wie Hij is: de Messias! Want hoe staat het in Jesaja 42 over de Messias? 'Het geknakte riet zal Hij niet verbreken, de uitdovende vlaspit zal Hij niet uitblussen; naar waarheid zal Hij het recht doen uitgaan.' Zó is de Verlosser! Rondom het kruis koelt iedereen zijn haat en zijn woede op Jezus. Maar álles wat er gebeurt, neemt God in Zijn hand, en Hij geeft er een diepere betekenis aan, een reddende betekenis! In feite geldt dat voor het kruis zélf! Voor de moord op Jezus, door Joden en niet-Joden sámen, de Joden die Jezus uitleveren, de Romeinen die Jezus kruisigen, de hele mensheid tegen Jezus! De duivel denkt gewonnen te hebben! Hij viert Zijn triomf! De Zoon van God, Hij sterft. Hij gaat ten onder, Hij ís niet meer. In de hel gaat de vlag uit!

Totdat... tótdat blijkt dat het precies omgekeerd is! God Zelf draait alles om! Hij draait genadig alles om. Het kruis is niet de nederlaag van Jezus, maar de overwinning! Door de dood van Jezus is er voor ons: leven, eeuwig leven! En in Zijn opstanding laat God het zien, definitief: Jezus is Overwinnaar! De machten van de duisternis, zij bijten in het stof.

5. Zo laat God Zijn genade zien!

Waarom doet God dat? Waarom draait Hij voortdurend alles om? Alles wat mensen bedoelen als een vloek, wordt in Zijn hand tot een zegen? Waarom? Voor die omkeer, daar is een heel duidelijke reden voor. Op deze manier laat God zien aan de hele wereld dat Zijn redding genade is! Het is genade voor mensen die dat niet

verdienen. Het is genade voor mensen die er niet naar gezocht hebben. Het genade voor mensen die zich er niet naar uitgestrekt hebben. Wij als mensen, Joden en niet-Joden samen, wij hebben de Zoon van God vermoord. Maar God neemt onze misdaad in Zijn handen en de dood van Zijn Zoon wordt voor ons de deur naar het leven.

Wij zochten God niet, maar Hij vond ons wel! Dát is genade. Oneindige genade. Ik heb hier een boek, geschreven door Nabeel Qurashi. Nabeel was een briljante student, die opgroeide in een Pakistaanse familie die in Amerika woonde. Hij kwam uit een heel warm nest van moslims-zendingen. Zijn ouders wilden graag iedereen ertoe brengen om moslim te worden, en Nabeel zelf ook. Hij kreeg een vriend, een christen, David Wood, en ze gingen in gesprek over geloof. Bij elk onderwerp dacht Nabeel: 'Hiermee kan ik David overtuigen!' Maar elke keer liep het anders. Bij elk onderwerp ging het andersom, en kwam nabeel tot de ontdekking dat de Bijbel gelijk heeft. Uiteindelijk werd hij christen, en dit boek heet dan ook: 'Ik zocht Allah en vond Jezus'. Nabeel is maar 37 jaar oud geworden, maar zijn leven is een teken van Gods genade. Want God keert in die genade alles om, ten goede!

In Oekraïne lijkt alléén de duivel maar tekeer te gaan. Mensen zijn het slachtoffer: aan Oekraïense kant, maar net zo goed aan Russische kant. En toch, toch draait God ook hier de dingen om. Ik las een interview met de Oekraïense predikant ds. Arkadiy Margulis. Hij zegt dit: 'Er vindt op dit moment een reinigingsproces plaats in ons land. De kerk krijgt weer een grotere plaats. In alle grote steden hangen nu borden met Bijbelteksten. Er is een geestelijke opwekking gaande. Veel mensen die eerder niet van God wilden weten, zeggen nu: Leer ons bidden. Ook leiders roepen op te bidden voor het land, voor vrede. (...) God wil dit gebruiken' (*Reformatorisch Dagblad*, 24 maart 2022). Die genade van God, waardoor Hij de dingen omkeert van vloek tot zegen, die genade is zó hoopvol! Hoopvol als je denkt aan een wereld zonder God. Hoopvol als je denkt aan mensen die nu nog buiten Hem om leven. Hoopvol als je denkt aan kinderen die nog helemaal de weg moeten ontdekken. Hoopvol als je denkt aan jezelf.

Die genade laat God ook in de doop zien. Want nog vóórdát wij Hem kunnen zoeken, zoekt Hij ons al. Hij wéét dat ieder mens zal gaan zondigen, ook kinderen die nu nog gaaf en puur zijn. Maar voordat je als mens je eerste zonde kunt doen, is Hij er al in Zijn liefde, om je te reinigen en te heiligen.

Die vreselijke uitroep van het volk, 'Laat Zijn bloed komen over ons en over onze kinderen!' wordt in Gods handen tot een hoopvol gebed. Bij uitstek een doopgebed: 'Here Jezus, laat inderdaad Uw bloed komen over ons en over onze kinderen'. En in de doop laat God zien dat Hij de Hoorder is van dat gebed. Hij gééft genade door Jezus bloed. Hij gééft reiniging door het offer van Zijn Zoon. Daarom mogen we het zingen, vol vertrouwen: 'O Heer, Uw bloed roept voor altijd: barmhartigheid, barmhartigheid!' Amen.